

Aira Santanen

8 t - 2

Reijolan Ikinuorten Isänpäiväjuhla:

Hauskasti ja riemukkaasti aloittivat Reijolan Retrotytöt isänpäiväjuhlan vieton laulamallaan mummolaululla.

Esiintyjiksi saimme päiväkodin Vilttitossu-ryhmän. Nyt 5 ja 6-vuotiaita, tulevaisuudessa isiä ja myös äitejä parinkymmenen vuoden kuluttua.

Voi sitä silmien loistetta ja riemua, kun he esittivät laulaen talon rakentamista, silkkilangan kehräämistä. Laulaen he olivat opetelleet myös hyvät tavat; ole hyvä, kiitos ja anteeksi. Hyvä muistutus meille kaikille.

Esiintymispalkaksi he saivat mokka- ja pillimehut ja omput. Hyvin käyttäytyviä vilttitossulaisia.

Tellervo Paavilainen viihdytti meitä kauniilla elokuvamusikilla. Saimme kuulla Myrskyluodon Maijan, Titanic-hymnin, Katupoikien laulun, Akselin ja Elinan valssin ja Memory-laulun Cats-musikaalista.

Niin kauniista, sekä laulut, että laulajan ääni.

Kyllä tuota ääntä olisi kuunnellut enemmänkin.

Lopuksi nautimme kahvit Liisan maukkaan kermekakun kera ja runsas rupattelu täytti juhlatilan. Ja isät ja kaikki miehet kukitettiin ruusuin lähtiäisiksi.

Jossakin välissä minä kertoilin seuraavin sanoin isistä isille:

Arvoisat isät, isoisät!

Viime vuonna puhuin sota-aikojen läpikäyneistä isistä, siis meidän ikäisten isistä.

Nyt luon pienen katsauksen siihen maailmaan, jossa heidän poikansa kasvoivat ja tulivat isiksi ja isoisiksi eli teidän ikäisistä miehistä.

Lapsuutenne meni sodan jälkeisessä niukkuudessa, mutta ilmassa oli vahva usko huomiseen, vahva usko parempaan, vahva usko nostaa Suomi sodan raunioista.

Elettiin vielä vahvasti agraariyhteiskunnan aikaa.

Useimmille teille kansakoulu ja ammattikoulu olivat opintie maailmaan. Tosin joillekin aukesivat myös oppikoulun portit. Sinne haettiin, se ei ollut ilmainen. Koulutarvikkeet, ruoka, vuokra, lukukausimaksut, kaikki koettelivat isien kukkaroita, jotka tuohon aikaan olivat muutenkin ohuita.

Kun koulut oli käyty ja rippikoulusta haettu tanssi- ja naimalupa, alkoivat ne tytöt kiinnostaa ihan perheen perustamismielessä.

Lavoilla ja seurojentaloilla tanssittiin ja haitarit haikeesti soivat. Sinne se monen nuoren miehen mieli paloi.

Lauantai-iltana saunan jälkeen parransänki pois isän Gillettellä, teryleenihousut jalkaan, nailonpaita päälle ja pikkutakki niskaan.

Hiukset Brylckreemillä muotikampaukseen ja jos ei varaa ollut Brylckreemiin, sipaisu äidin voiastiasta ajoi saman asian.

Tanssin alkeet monet olivat oppineet oman pirtin lattialla Lauantain toivottujen soidessa radiossa ja oman äidin opastamana.

Sitten pyörän selkään, jotkut jopa jo mopolla matkaan ja kohti tanssiaisia.

Siellä tytöt jo odottelivat. Sukansaumat suorassa, kellohameet heilahdellen ja kaipaus rinnassa.

Tytöt lavan toisella seinustalla ja toiselta seinustalta pojat katselivat ja mittailivat tyttölaumaa. Kaipaus rinnassa heilläkin.

Ja sitten kädet hieman hikoillen ja ehkä pieni rohkaisuropyppy nurkan takana kohti sitä korreinta tyttöä. Kohtelias kumarrus ja tanssin pyörteisiin.

Lempi leiskui sakeana ilmassa. Tangoon taivuttiin, valssattiin, humpattiin ja tuolloin monet pojat hallitsivat jenkat ja polkatkin. Eläviä artisteja esiintyi maaseudunkin lavoilla.

Viimeisen valssin pyörteisissä sitten arka pyyntö; piäsiskö sitä suatille. Joskus piäs, joskus tul' rukkaset.

Mutta sieltä se moni mies löysi tuleville lapsilleen äidin.

Jo ennen armeijan harmaita ja varsinkin sen jälkeen hääkellot soivat ja häävalsseja tansittiin Metsäkukkien ja muiden valssien tahdissa. Perustitte perheitä. Siitä se sitten lähti, se isäksi kasvaminen.

Lapsia syntyi, mutta paljon vähemmän kuin edellisille sukupolville. Kolme lapsista perhettä kutsuttiin jo suurperheelliseksi.

Yhteiskunta ympärillä kävi läpi suuria muutoksia.

Teollistuminen kasvoi vauhdilla ja tarjosi työtä.

Maaseudut autioituivat, peltoja paketoitiin, hevoset myytiin makkaroiksi ja traktorit alkoivat pöristä pelloilla.

Suuret muuttoaalot veivät kaupunkeihin, rohkeimmat Ruotsiin ja kauemmaksikin.

Vain harva nuori mies jäi kotipeltoja kyntämään.

Vaaleissa valittiin presidentiksi Kekkonen, Kekkonen, Kekkonen, Kekkonen ja vielä kerran Kekkonen.

Pizzat ja burgerit syrjäyttivät läskisoosit.

Avaruutta valloitettiin. Kuussakin käytiin kävelemässä.

Maailmalta puhalsivat uudet musiikin aallot; rock, pop, rautalanka, Elvis, Beatlesin pojat, Paul Anka. Täällä kotimaiset; Danny, Fredi, Laila, Katri Helena ja monet muut.

Ja täälläkin tulivat muotiin pitkät hiukset nuorilla miehillä. Farkku muoti valloitti pukeutumisessa. Minihameet ihastuttivat ja vihastuttivat.

Ja vanhempi väki huokaili; voi, voi, mitähän noista nuorista tulee!

Ja tulihan teistä; teistä tuli autonasentajia, poliiseja, autokauppiaita, myyjiä, maalareita, metsureita, muurareita, autonkuljettajia, rautatieläisiä, yrittäjiä. Oppikouluja käyneistä; insinöörejä, opettajia, pappeja, tuomareita lääkäreitä ja monia, monia muita, monenlaisia ammattilaisia.

Tuolloin oli mahdollista myös nousta juoksupojasta jopa johtajaksi asti.

Teitä tarvittiin.

Töitä oli kaikille tarjolla. Elintaso kasvoi vauhdilla. Olitte rakentamassa Suomesta hyvinvointivaltiota.

Monille oli mahdollista rakentaa ihan oma koti, jossa oli kaikki kodin koneet ja mukavuudet. Ei tarvinnut enää kannella halkoja eikä vesiä edes takaisin. Ulkokuussit jäivät muistojen joukkoon.

Joillekin Arava mahdollisti ja oli apuna.

Televisiot avasivat ikkunat kaikkeen maailmaan.

Suomi autoistui ja autot olivat jo melkein joka pojan saatavilla.

Peruskoulu mahdollisti lapsillenne tasa-arvoisen, melkein ilmaisen mahdollisuuden opiskella ihan yliopistotutkintoon asti.

Hyvinvointivaltio mahdollisti sosiaali- ja terveyspalvelut tarvitseville. Päivähoito järjestyi kaikille halukkaille. Vaimot menivät ansiotöihin. Suomi pärjäsikin urheilussa hyvin, ihan Olympialaisia myöten.

Elo eteni vauhdilla, se oli enimmäkseen työtä ja arkea.

Mutta elintason nousu edelleen ja mahdollisti ja avasi ovia myös uusiin vapaa-ajan nautintoihin. Ovet avautuivat myös maailmaan, jopa ulkomaille päästiin.

Monille tulivat tutuiksi ekana Espanjan rannikot. Espanjankieliset sanat; por favor, una cerveza ja he viva Espanja tulivat muiden tuliaisten mukana koto-Suomeen. Se oli monille se ensimmäinen kielikylpy. Sitten tulivat monet muut maat ympäri maailmaa.

Tuli aika, kun omat lapsenne alkoivat perustaa perheitä. Suvaittiin jo ”susiparitkin, eli avoliitot hyväksyttiin ja ne yleistyivät. Lastenlasten myötä teistä tuli ukkeja, pappoja, isoisia tai miksi nyt haluatte itseänne kutsuttavan. Aika riensi. Tuli aika jäädä eläkkeelle. Tuli aikaa omille harrastuksille ja lastenlapsille.

Ja taas yhteiskunnassa täällä ja maailmalla puhalsivat suuret muutoksen tuulet.

NL romahti, Berliinin muuri murtui, Euroopan kartta muuttui sodan seurauksena. Meistä tuli EU:laisia, markka vaihtui euroon. 90-luvun lama nipisti hieman talouskasvua, mutta jälleen nousukausi jatkui.

Ja urheilussa pärjättiin vielä. Saatiinhan toreilla ja turuilla juhliä kahdet jääkiekon MM-kullat.

Tosin ne olympia voitot ovat hiipuneet vuosi vuodelta.

Saatiin ensimmäinen naispresidentti. Se on edelleen hyvin harvinaista. Ei onnistunut maailman mahtimaassakaan vielä.

2000-luvulla internet ja matkapuhelimet mullistivat maailmaa. Kukapa teistä olisi lapsena uskonut, jos joku olisi sanonut, että jonain päivänä kuljette oma puhelin taskussa.

Internet ja somemaailma asettivat omat haasteensa. Täytyi opetella ihan uusia sanojakin; on chattii, nettii, twitterii, digiboxii, muistitikkuu, facebookkii, hässtäkkii, blogia, juutubea, googlea, spotyfytä, skypeä jne. ja lisää tulee. Otapa näistä kaikista selvää, pysyäkseen ajan hermolla. Siinä pulmaa ja aivopähkinää kerrakseen. Hyvää harjoitusta dementian ehkäisyyn.

Seurataan suurella mielenkiinnolla, kuinka roboteilta onnistuu se vanhusten hoito tulevaisuudessa.

Teidän ikäpolvenne on saanut elää historiamme parhaan kasvukauden, korkean elintason, rauhallisimman ja turvallisimman aikakauden.

Onneksi säästyitte sodan rintamakokemuksilta ja sen julmuudelta. Ja vaikka sodan uhkapilvet leijuvat yllämme, toivotaan, ettette joutuisi sitä kokemaan enää kotirintamaltakaan.

Niin ovat sitten haihtuneet, vaihtuneet päivät, vuodet, elon ilta hiipii luoksenne.

Junnu Vainion sanoin:”Nuoruus päivät taakse jäivät, takaisin ei niitä saa...”

Elämän ilot ja surut, kaikki onnen murut, siellä ne muistoissanne elävät ja kimaltelevat.

Aika on tuonut hopeaa hiuksiinne. Monet teistä ovat joutuneet saattelemaan omat vanhemmat, jotkut myös puolison tuonilmaisiiin. Monet ovat löytäneet uuden kumppanin rinnalleen. Mutta elämä jatkuu....
Maailma muuttuu....

Joku viisas on sanonut:

”Ukit, isoisät ja vaarit on tehty

lempeästä mielestä,

kannustavasta kielestä,

suuresta sylistä ja

ripauksesta hyväntahtoista veijaria!

Hyvää isän päivää teille isät, isoisät, vaarit ja papat! Ja kaikille meille muillekin, sillä vaikka emme ole isiä,
kaikilla meillä on isä! ❤️